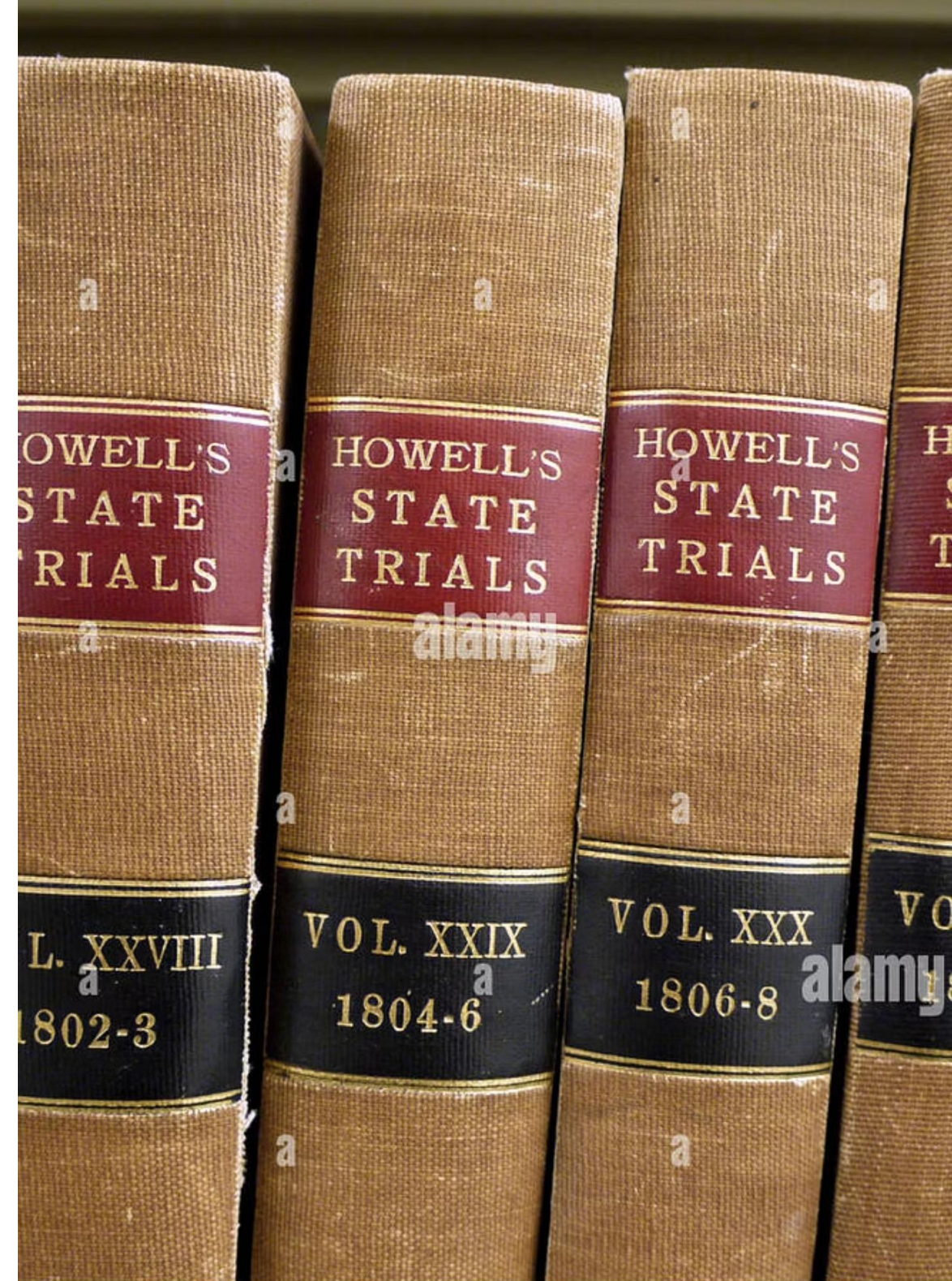

ОК «Міжнародне гуманітарне право» Захист людяності у збройних конфліктах

Ця презентація розкриває ключові аспекти Міжнародного гуманітарного права (МГП), його роль у врегулюванні збройних конфліктів та захисті найбільш вразливих груп населення. Ми розглянемо основні принципи, джерела, суб'єктів та механізми притягнення до відповідальності за порушення МГП.

Вступ до Міжнародного гуманітарного права

Міжнародне гуманітарне право (МГП) є життєво важливою галуззю міжнародного публічного права, що регулює поведінку сторін під час збройних конфліктів. Його першочергова мета – забезпечити гуманність навіть у найжорстокіших умовах війни.

МГП фокусується на двох основних напрямках:

- **Захист осіб:** тих, хто не бере або припинив брати участь у бойових діях (цивільні особи, поранені, хворі, військовополонені).
- **Обмеження:** засобів і методів ведення війни, щоб уникнути зайвих страждань і руйнувань.

Це правове поле є "останньою лінією оборони" для людської гідності під час конфліктів.

Джерела Міжнародного гуманітарного права

МГП спирається на низку міжнародних документів, що формують його нормативну базу:

Женевські конвенції 1949 року

Чотири ключові договори, що захищають поранених і хворих у військах, жертв на морі, військовополонених та цивільне населення.

Додаткові протоколи (1977, 2005)

Розширюють та уточнюють положення Женевських конвенцій, зокрема щодо захисту жертв міжнародних та неміжнародних збройних конфліктів.

Гаазькі конвенції (1899, 1907)

Регулюють засоби та методи ведення війни, встановлюючи обмеження на застосування певних видів зброї та тактик.

Міжнародне звичаєве право

Норми, що виникли з усталеної практики держав, визнаної як право, а також рішення міжнародних судів та документи ООН.

Основні принципи МГП

Фундаментальні засади, що керують застосуванням МГП:

- **Принцип гуманності**

Вимога захисту людської гідності та зменшення страждань, навіть у найжорстокіших умовах війни.

- **Принцип розрізнення**

Обов'язок чітко розрізняти комбатантів (учасників бойових дій) і цивільних осіб, а також військові об'єкти та цивільні об'єкти. Напади дозволено лише на комбатантів та військові цілі.

- **Принцип пропорційності**

Заборона нападів, якщо очікувані цивільні втрати або шкода є надмірними порівняно з конкретно та безпосередньою військовою перевагою.

- **Принцип військової необхідності**

Дозволяє застосування лише тих засобів і методів ведення війни, які є абсолютно необхідними для досягнення законної військової мети, при цьому дотримуючись обмежень МГП.

- **Заборона жорстокого поводження**

Категорична заборона катувань, нелюдського поводження, захоплення заручників та нападів на медичний персонал і об'єкти.

Суб'єкти Міжнародного гуманітарного права

Хто є ключовими гравцями у сфері МГП?

Держави

Основними суб'єктами є держави, які ратифікували міжнародні договори МГП (наприклад, Женевські конвенції) і зобов'язані їх дотримуватися та забезпечувати їх виконання.

Міжнародні організації

Особливу роль відіграє Міжнародний Комітет Червоного Хреста (МКЧХ), який є хранителем МГП і надає гуманітарну допомогу.

Збройні формування

Як державні військові сили, так і недержавні збройні групи, які беруть участь у конфлікті, зобов'язані дотримуватися норм МГП.

Громадяни

Особи, які вчинили воєнні злочини, можуть бути притягнуті до індивідуальної кримінальної відповідальності згідно з міжнародним правом.

Порушення МГП та міжнародна відповідальність

Серйозні порушення МГП визнаються воєнними злочинами, за які передбачена сувора відповідальність:

- Цілеспрямовані напади на цивільних осіб та цивільні об'єкти: Школи, лікарні, житлові будинки.
- Катування та нелюдське поводження: З полоненими, цивільними особами.
- Вбивства військовополонених та поранених: Поза бойовими діями.
- Використання забороненої зброї: Хімічної, біологічної зброї, касетних боєприпасів проти цивільних.
- Руйнування культурної спадщини: Пам'яток історії, мистецтва, культових споруд.

Відповідальність за ці злочини розглядається в міжнародних судах, таких як Міжнародний кримінальний суд (МКС), а також в національних судових системах.

МГП та Україна: Забезпечення справедливості

Україна, як держава-учасниця Женевських конвенцій та Додаткових протоколів, активно інтегрована в систему міжнародного гуманітарного права. В умовах повномасштабної збройної агресії з боку Російської Федерації, питання дотримання та захисту МГП набуло особливого значення.

- Україна **документує** численні воєнні злочини, вчинені на її території.
- Активно **співпрацює** з МКС, ООН, ОБСЄ та МКЧХ для розслідування цих злочинів.
- Використовує всі доступні міжнародні правові механізми для **захисту цивільного населення** та військовополонених.
- Робота спрямована на **притягнення винних** до відповідальності та відновлення справедливості.

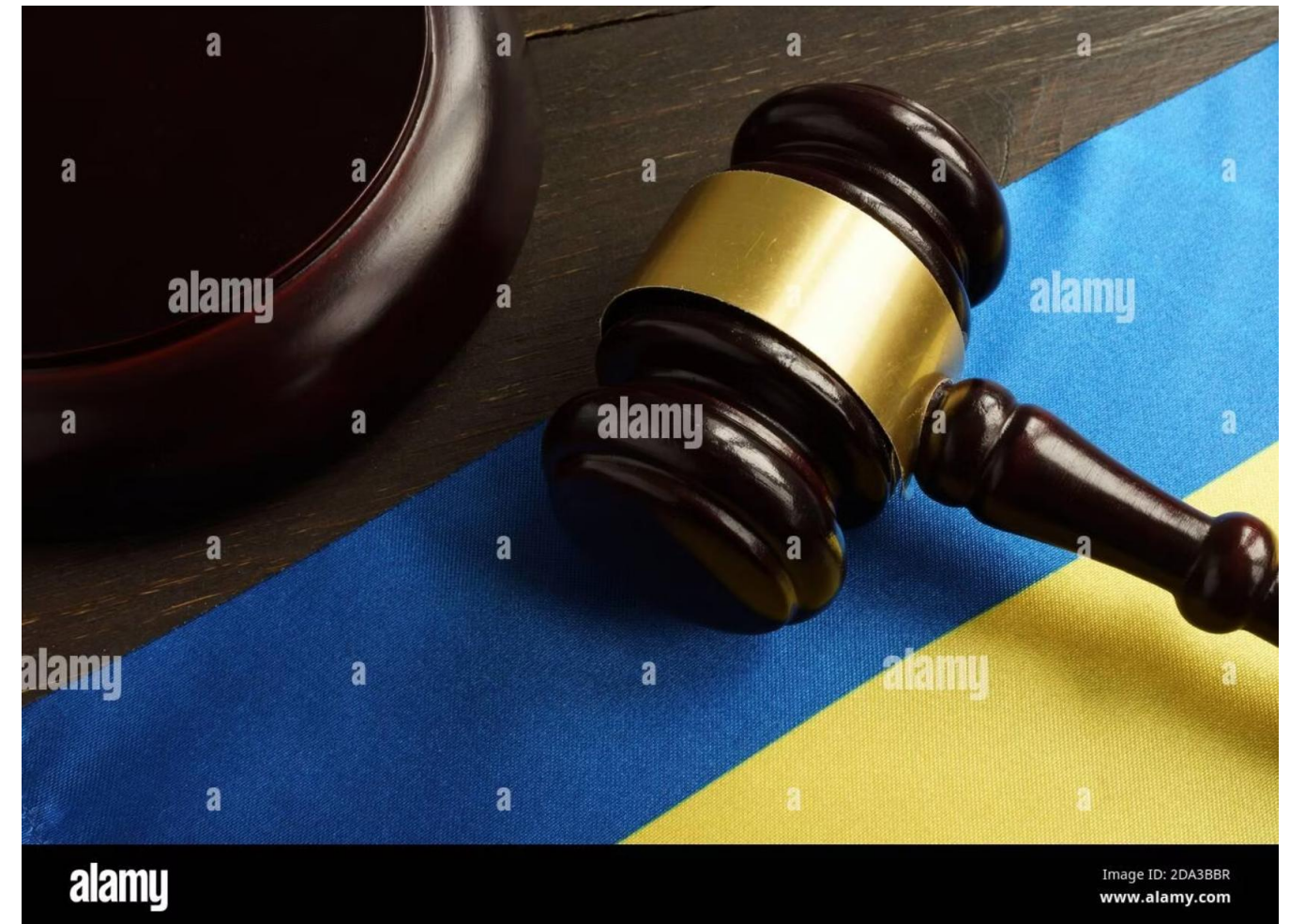

Image ID: 2DA3BBR
www.alamy.com

Висновки: Щит людяності

Міжнародне гуманітарне право – це не просто зведення законів. Це моральний і правовий щит, покликаний захищати людяність у найтемніші часи збройних конфліктів.

Знання та розуміння МГП є критично важливим для:

- Для формування політики та забезпечення безпеки.
- Для захисту жертв конфліктів та притягнення винних до відповідальності.
- Для прийняття рішень, що відповідають міжнародним стандартам.
- Для розуміння власних прав та ролі у підтримці гуманітарних цінностей.

Лише спільними зусиллями ми можемо забезпечити повагу до цих життєво важливих норм та сприяти побудові більш гуманного світу.

